Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрацiя подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакцiя ул. Францiсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламацiи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администрацiи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 142. | Нинѣ: Завтра: | гр. Давида Самсона стр. | рим. Єлисавет. Кирила | Пятниця 26 червня (8 липня) 1892. | Всходъ сонця 4 г. 10 м. заходъ 7 г 59 м. Баром. 763 терм. + 24·0° + 13·0°. | Рокъ II.

Рада державна.

На понедѣлковôмъ засѣданю Палаты пословъ докôнчено нараду надъ закономъ будôвельнымъ, а во второкъ вôдбуло ся трете читанє закона и ухвалено его 149 голосами противъ 131. Лѣвиця приняла сю ухвалу грôмкими оплесками. За закономъ голосували: лѣвиця, нѣмецкй народовцѣ, клюбъ Коронiнiого, клюбъ трентiно и антiсемiты (зъ вымкою пос. Троля); противъ закона голосували: Поляки, клюбъ Гогенварта и Молодочехи. Загально припускають теперь, що законъ будôвельный прийде ще разъ передъ Палату пословъ, бо Палата пановъ поробить въ нѣмъ змѣны.

Зъ порядку дневного радила Палата пословъ надъ внесенємъ пос. Пацака и товаришѣвъ, щобы справу пос. Спинчича передати комисiи для ненарушимости посольскои. Пос. Спинчичь бувъ катехитомъ при женьскôй семинарiи учительскôй въ Горицiи. Зъ тои посады усунувъ его мiнiстеръ просвѣты дръ Ґавчь за выголошенє полiтичнои бесѣды, въ котрôй вôнъ промавлявъ въ Загребѣ за „великою Хорватiєю“ и въ котрôй назвавъ Загребъ моральною столицею всѣхъ Хорватôвъ. За неприсутного Пацака промавлявъ пос. Герольдъ, а вôдтакъ промавлявъ пос. Крамаржъ дуже остро противъ Мiнiстра просвѣты, а ще острѣйше промавлявъ по нѣмъ пос. Пернерсторферъ. Цѣла дебата була однымъ великимъ актомъ обжалованя противъ мiнiстра просвѣты. Мiнiстеръ дръ Ґавчь вôдповѣдавъ бесѣдникамъ въ своѣй оборонѣ и казавъ, що Спинчичь выголосивъ въ Загребѣ подбурюючу бесѣду, котра не стоить въ нѣякôй звязи зъ его характеромъ посольскимъ. Зъ тои причины дано ему такожъ дiмiсiю, бо мiнiстеръ не може терпѣти въ школѣ професора, котрый дає молодѣжи непатрiотичный примѣръ. Бесѣду мiнiстра перерывали часто Молодочехи.

Промавляли ще пос. Цукеръ, Барайтеръ, Люеґеръ и мiнiстеръ справедливости гр. Шенборнъ, котрый вôдповѣдаючи Люеґерови сказавъ, що ненарушимôсть посольска кôнчить ся передъ брамою парляменту. По замкненю дискусiѣ и по кôлькохъ фактичныхъ спростованяхъ ухвалено передати внесенє Пацака комiсiи для ненарушимости посольскои.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ вела ся дебата надъ внесенємъ пос. Гайльсберґа, щобы австрiйскимъ университетамъ ухвалити кредитъ въ сумѣ 8 мiлiоновъ зр. При сѣй нагодѣ обговорювавъ пос. Цукеръ станъ будôвлѣ ческого университету въ Празѣ. — Пос. Люццато жалувавъ ся на бракъ италiяньского университету въ Австрiи.— Пос. Зайхертъ домагавъ ся реактивованя университету въ Олумуцу.—Пос. Масаржiкъ домагавъ ся заложеня другого ческого университету. — Пос. Рошковскiй зазначивъ, що удѣлене того кредиту зъ нагоды намѣреной реформы студiй университетскихъ есть дуже на часѣ, и поднѣсъ жаданя стремлячй до доповненя галицкихъ университетôвъ та просивъ о ихъ увзгляднене при роздѣлѣ кредиту. По промовѣ референта ухвалено згаданый кредитъ. Пôдчасъ дебаты надъ сею справою заявивъ мiнiстеръ просвѣты, що годить ся на проектъ закона, але пôдъ деякими условiями; повнои програмы не може вже теперь предложити, але предложить єѣ въ осени при внесеню проекту першои операцiѣ кредитовои. Мiнiстеръ пригадавъ такожъ, що изъ средствъ, якй доставить сей проектъ, мае бути утвореный такожъ медичный факультетъ при львôвскôмъ университетѣ. Впрочôмъ згаданою сумою треба буде однаково и справедливо обдѣлити всѣ университеты.

Дальше ухвалено проектъ закона о пôдвысшеню ґарантiѣ державной для будовы зелѣзницѣ въ долинѣ рѣки Муръ и босаньской зелѣзницѣ Яйниче-Буґойно въ бôчною зелѣзницею Дольне Вакуфъ-Яйче. — Пос. Беръ реферувавъ справу безпроцентовои позички для мѣста Бродôвъ. Посолъ Фiрнкранцъ спротививъ ся тому, бо казавъ, що черезъ ухвалене тои позички зробить ся кривду другимъ громадамъ. Посолъ Быкъ промавлявъ за ухваленемъ позички и доказувавъ, що въ противнôмъ случаю грозить Бродамъ повный упадокъ. Позичку остаточно ухвалено.

Законъ о закупнѣ надвôрнянскихъ дôбръ въ Галичинѣ принято безъ змѣны, а вôдтакъ розпочала ся нарада надъ закономъ о средствахъ охороны вôдъ заразы на худобу. — Пос. Дворжакъ заявивъ, що мимо централiстичнои тенденцiѣ сего закона буде за нимъ голосувати. По промовѣ пос. Струшкевича, котрый доказувавъ, що важна рѣчь, щобы и Угорщина въ подôбный способъ поступала, перервано нараду. — Пос. Зайхертъ и товаришѣ интерпелювали правительство въ справѣ заведеня недѣльного спочинку въ урядахъ державныхъ и установленя нормальныхъ ферiй службовыхъ для урядникôвъ. — Пос. Шпиндлеръ интерпелювавъ въ справѣ злого обходженя ся зъ вояками 5 шкадроны 7 полку драґонôвъ стоячихъ залогою въ Хвалѣ. — Пос. Шлезинґеръ интерпелювавъ о уживаню арештантôвъ до роботъ промысловыхъ, черезъ що шкодить ся дрôбнымъ промысловцямъ.

4

Изъ свѣта ростинъ.

II.

Фiялка и єѣ роды. — Дещо зъ исторiѣ и символiки фiялкôвъ. — Фiялка въ городництвѣ; pensées; фiялковй деревця. — Фiялка въ кухни и аптицѣ; фiялковый корѣнь. — Пахно фiялкове. — Ладанъ. — Ростины, що ѣдять мясо: росичка держимуха, збанятникъ мухоловка, лусковець.

(Конець.)

Що може штука городництва, того найлѣпшимъ доказомъ хочь бы однй рожѣ и фiялки. Зъ обохъ сихъ ростинъ выведено въ новѣйшихъ часахъ таке множество всѣлякихъ прекрасныхъ вôдмѣнъ, що годѣ ихъ навѣть перечислити. Синя фiялка и братчики суть для городництва зарôвно важнй; перша грає велику ролю яко цвѣтъ зимовый и весняный, уживаный головно до робленя китиць, другй яко цвѣтъ лѣтный, до обсаджуваня цвѣтникôвъ. Для зимовои культуры важнй: италiяньска фiялка, россiйска и т. зв. красавичка зъ Шатней, зъ бѣлыми, дуже повными цвѣтами, въ котрыхъ листочки мають береги слабо фiолетовй. Суть такожъ вôдмѣны зъ зовсѣмъ бѣлымъ, червонымъ и трибарвнымъ цвѣтомъ. Фiялка, звана „королевою“, мае повный, бѣлый цвѣтъ, въ серединѣ синiй; найбôльша фiялка зве ся „королева Вiкторiя“.

Изъ помѣшаня нашихъ, звычайныхъ братчикôвъ зъ алтайскими братчиками зъ Азiѣ, выродилось множество прекрасныхъ вôдмѣнъ, званыхъ по французски панзе (pensées). Зъ жовтои и синьои краски на нихъ повстали всѣлякй вôдмѣны красокъ вôдъ бѣлои ажь до чорнои. Найкрасшй суть анґлiйскй братчики зъ дуже великимъ цвѣтомъ; ихъ листочки творять майже рôвне колесо, въ котрого серединѣ мусять бути ще т. зв. „маска“, т. є. осередокъ въ яркои краски, оксамiтный. Иншою вôдзнакою ихъ красы бувають: „очка“ — темнй пятки на двохъ листочкахъ або на всѣхъ пятьохъ; жовтй якъ золото або бѣлй якъ срѣбло береги листочкôвъ, смуги и т. д. Всѣ вôдмѣны выводять ся зъ насѣня, але що они й борзо зводять ся, то для удержаня въ нихъ постôйнои краски, розмножують ихъ садженичками. Декотрй однакожъ мають постôйну краску: бѣлу, жовту, бронзову, золото-жовту, темно-синю и чорну.

Изъ синьои фiялки выводять такожъ фiялковй деревця. Коли черезъ 8 або 10 лѣтъ не допускати фiялку до цвѣту, обрѣзуючи на нѣй всѣ пагоны и пасынки та вести просто въ гору, то зъ неи выросте опôсля гарне деревце, котре вôдтакъ цвите.

Давнѣйшими часами фiялка велике значѣнє яко приправа до стравъ и яко лѣкъ на всѣлякй недуги; особливо уживавъ ся т. зв. „фiялковый цукоръ“, якъ то видко хочь бы изъ слѣдуючои стародавнои байки.

„Пропасниця и блоха набѣдували ся однои ночи дуже тяжко, та стали вôдтакъ жалувати ся одна передъ другою. Блоха зайшла була въ гостину до якоись богатои панѣ, а та казала що хвиля свѣтити свѣчку та шукати за блохою и єѣ ловити. Блоха не мала цѣлу нôчь спокою и була на другiй день якъ збита. Такъ само повело ся й пропасници, що зайшла була на нôчь до прачки. Прачка нѣчого собѣ зъ неи не робила. Насамперед зварила якогось чиру, наѣла ся и попила водою, а вôдтакъ взяла ся жмыкати шмате. Досвѣта взяла цебрикъ зъ шматємъ и пôшла прати на потôкъ. Пожалувавшись такъ передъ собою, постановили пропасниця и блоха замѣняти ся зъ собою: на другу нôчь пôшла блоха до прачки а пропасниця до панѣ, и обомъ було вже добре. Прачка, наробившись цѣлу нôчь и цѣлый день, спала на другу нôчь, якъ колода, а панѣ, почувши въ собѣ пропасницю, стала єѣ дуже прибагати. Насампередъ казала ся положити до постелѣ. Вôдтакъ закликала служницю и наказала єй, що мае робити: перше всего грѣти цеглу и класти

Софійскій процесъ.

Зъ дальшихъ зôзнань обжалованыхъ суть особливо важнѣ зôзнаня Попова и Лепавцова. Поповъ розповѣвъ, якъ его укрыто въ россійскôмъ консулятѣ въ Константинополи въ скрини и вôдтакъ вывезено нѣбы акты зъ архіву россійскимъ кораблемъ до Одесы. — Тома Георґієвъ, чоловѣкъ интеліґентный, не хоче признати ся теперь до нѣчого и каже, що то все, що вôнъ давнѣйше зôзнавъ, то не правда. Коли єму Лепавцовъ каже до очей, що вôнъ его намавлявъ, вôнъ тому перечить; Лепавцовъ каже єму тогды: Брешешь! — Георґієвъ мовчить на то. — Лепавцовъ признає ся до вины. Вôнъ оповѣдає, що Георґієвъ и Туфекчієвъ прийшли до него до крамницѣ и намавляли єго; також зôзнавъ вôнъ, що убійниками Белчева були Димитрій Туфекчієвъ и Козаровъ. Лепавцовъ зôзнавъ також, що Каравеловъ знавъ о заговорѣ. Георґієвъ признає, що просивъ Миларова о 1000 франкôвъ, але каже, що вôнъ хотѣвъ позичити тѣ грошѣ для себе; Миларовъ не дававъ єму тыхъ грошей, що були призначенѣ для Туфечцієва за убитє Стамболова. Що до особы, котра завзывала Стойкова, абы той постаравъ ся о людей, котрѣ бы убили Стамболова, не хоче Георґієвъ дати нѣякого поясненя.

Оногды розпочалось вже переслуханє Каравелова. Вôнъ вже дуже постарѣвъ ся, але вôдповѣдає зовсѣмъ спокôйно; каже, що о заговорѣ зъ 9 (21) серпня 1886 р. не знавъ нѣчого, що его пôдписъ тогды сфальшовано. На его поглядъ той заговоръ бувъ шкôдливый. Також каже вôнъ, що жаденъ Болгаринъ теперь о тôмъ не думає, щобы вôддѣлити Румелію вôдъ Болгаріѣ.

Переглядъ політичный.

Справа пос. Спинчича, котрый внѣсъ жалобу противъ Міністерства просвѣты до Трибуналу державного, має рѣшити ся нинѣ. Спинчича боронивъ дръ Патай, Міністерство заступавъ радникъ двору, Спавнъ.

Bukow. Nachr. сумнѣвають ся, щобы президентъ Буковины, бар. Кравсъ, по такъ короткôмъ урядованю мавъ вже уступити. Такъ само сумнѣває ся згадана ґазета о уступленю митрополита Морара.

Король шведскій не хоче санкціонувати закона о норвеґскихъ консуляхъ и не принявъ дімісіѣ норвеґскихъ міністрôвъ. Въ наслѣдокъ того явило ся вô второкъ передъ палатою короля въ Христіяніи 12.000 людей, а депутація вручила єму адресу, въ котрôй сказано, що народъ переконаный, що король буде боронити честь и права Норвеґіѣ та що буде працювати надъ рôвноуправненємъ обохъ краѣвъ.

Новинки.

Львôвъ дня 7 Липня

— **Громадѣ Перенôвка,** въ повѣтѣ рогатиньскôмъ, удѣливъ Єго Вел. Цѣсарь 50 зр. запомоги на будову и внутрѣшнє уряджене філіяльнои церкви; а громадѣ Лѣсники, въ повѣтѣ бережаньскôмъ, 100 зр. на будову школы.

— **Именованя.** Ц. к. Міністерство скарбу именувало евіденційныхъ ґеометрôвъ II. клясы: Ивана Тобічика, Адольфа Скоду и Александра Ляха, евіденційными ґеометрами I. клясы въ X. клясѣ ранґи. — П. Міністеръ рôльництва именувавъ управителя лѣсôвъ и доменъ Іосифа Флехнера, лѣсовымъ люстраторомъ при Дирекціи лѣсôвъ и доменъ у Львовѣ. — Краєва Рада шкôльна именувала на засѣданю дня 4 с. м. Ивана Лешегу управителемъ въ Замарстиновѣ, Ант. Дигдалевича управителемъ у Винникахъ, Вол. Качора учителемъ въ Гатови. Андрѣя Занька въ Спасовѣ, Ад. Панка въ Грôмники, Андрія Дуліяна у Врублевицяхъ, Евґенію Заячкôвску въ Пивничнôй, Ядвигу Бахманôвну въ Андрушковицяхъ, Анєлю Стопôвну въ Живци, Ив. Щепаника въ Неводнôй, Ив. Кружановского въ Зарѣчу, Зофію Ґрінберґъ учителькою въ Топôльници. Кир. Малицкого и Евґ. Диковского Щирци, М. Левиньску въ Коростовицяхъ, Генр. Юґана въ Болшôвцяхъ, Макс. Гункевича въ Оталузѣ, Стан. Котовича въ Плуговѣ, Сем. Шпільмана въ Кальнôмъ, Вал. Маєрановского молодшимъ въ Поморянахъ, Дим. Роздôльского молодшимъ въ Озѣрнôй, Льва Кириловича въ Верхобужу, И. Доманика въ Почанахъ, Костя Ґардолиньского въ Бѣлоголовахъ, Льва Льове управителемъ въ Гологорахъ, П. Барика въ Рожанѣ, М. Кіяньску въ Лопошинѣ, Ал. Нагôрняка въ Залучу. Дальше именувала ц. к. кр. Рада шкôльна учителемъ Ом. Вишомирского въ Витвици, Олекс. Чапраньского управителемъ и И. Бойка учителемъ въ Долинѣ, Кар. Чернова въ Герцицяхъ, Мих. Кроненберґа въ Королѣвцѣ, Ант. Висницму молодшою въ Висничи новôмъ, Андр. Вычесаного въ Торговиску, Єл. Витвицку учителькою въ Жалипю, Люд. Цаника управителемъ въ Ушвѣ, Єл. Махницку молодшою въ Войнучу, Єл. Копициньску молодшою въ Чудци, Франца Мрочку управителемъ въ Снятинѣ, Юл. Лѣсковича управителемъ въ Болеховѣ, Анну Гродзку учителькою въ Замочку, Изабелю Шведову въ Дворцяхъ, Альойзу Фіяловску управителькою въ Станіславовѣ, Ванду Закревску молодшою въ Рыботичахъ, Ант. Чубатого въ Колоколинѣ, Ер. Свяха управителемъ въ Новôмъ мѣстѣ, Бол. Дайзенберґа въ Ководрѣ, Вас. Чипчара въ Желеховѣ великôмъ, Кирила Ромаха въ Загôрю конкольницкôмъ, Ив. Лѣсовского въ Стратинѣ, Мих. Балика въ Губицяхъ, Зофію Свѣтковску въ Борщевѣ, Ер. Загоѣвску молодшою въ Иванковѣ, Винк. Войцикевича въ Петруговôй, Мих. Кіѣвского въ Павлосевѣ, Ядв. Радванôвну въ Мунинѣ и Ґустава Шайну въ Гробляхъ.

— **Правительственнымъ комісаромъ** въ Тернополи именованый п. Болеславъ Студиньскій, комісарь тамошного ц. к. Староства.

— **Важне для кандидатôвъ** на учителѣвъ шкôлъ народныхъ. Ц. к. окружна Рада шкôльна въ Сокали повѣдомляє, що кандидаты и кандидатки, котрѣ мають свѣдоцтво зрѣлости, одержать платню вже вôдъ 1 серпня с. р., коли найпôзнѣйше до 25 липня с. р. внесуть належито удокументованѣ поданя до окружнои ц. к. Рады шкôльнои въ Сокали.

— **Народне вѣче въ Станіславовѣ** вôдбуло ся дня 4 с. м. Участникôвъ було около 1000, переважно селяне зô станіславовского повѣта и зô всѣхъ доокрестныхъ. Зô стороны правительства бувъ ц. к. комісарь п. Ярошъ. Вѣче отворивъ пос. Гурикъ, почôмъ провôдъ обнявъ дръ Савчакъ. Рефератъ о програмѣ рускихъ народовцѣвъ выголосивъ дръ Кость Левицкій, адвокатъ зô Львова. Програму сю принято. О справахъ економічныхъ говоривъ адвокатъ дръ Олесницкій зô Стрыя, представитель „Пôдгôрскои Рады“. Директоръ „Народнои Торговлѣ“ Василь Нагôрный представлявъ, якій ладъ повиневъ теперь бути въ громадѣ, щобы єѣ можна було назвати взôрцевою; а редакторъ Дѣла п. Белей, говоривъ о справахъ шкôльныхъ. На внесенє п. Гурика ухвалено обставати за безпосереднымъ тайнымъ голосованємъ въ округахъ сельскихъ, а судя п. Воляньскій поставивъ резолюцію, котру принято, щобы не обмежати свободы дѣленя ґрунтôвъ. Въ нарадахъ брали селяне дуже живу участь, мѣжь иншимъ говорили о покутнôмъ писарствѣ, о опустахъ податковыхъ зъ причины повѣней и мышей, о тôмъ щобы громады могли самѣ рѣшати справы о образу, а наконець говорено и о належитостяхъ за доручуванє писемъ и т. п.

— **Конкурсъ.** Мѣсточко Журавно пошукує лѣкаря мѣского. Платня рôчна 300 до 400 зр. Речинець до 3 серпня.

— **Библіотека Народного Дому** побôльшила ся вôдъ сѣчня до 30 червня о 602 творôвъ въ 1140 томахъ. Всѣхъ нрôвъ було въ згаданôмъ дни въ бібліотецѣ 21.428

— **Тека выконана п-ю Ир. Герасимовичѣвною** пôшла въ друге на льотерію. Первѣстно принесла та тека на фондъ памятника Тараса Шевченка квоту 55 зр. П. Андрѣй Павлишъ, що єѣ выгравъ, дарувавъ єѣ знову на сю цѣль. На комерсѣ въ Станіславовѣ розôбрано всѣ льосы за 34 зр. 20 кр. Выграна припала на ч. 62, котре поставивъ п. Иванъ Винницкій.

— **Зъ Вѣдня до Берлина** зъ однои стороны а зъ Берлина до Вѣдня зъ другои мають вôдбути ся дня 1 жовтня переґоны на власныхъ коняхъ офіцирôвъ австрійско-угорскихъ и нѣмецкихъ. Цѣсарь австрійскій призна-

---

въ постѣль, абы панѣ добре спотила ся; вôдтакъ натирати ноги солею и оцтомъ, а голову скраплювати рожевою водою; дальше казала собѣ давати ѣсти ґранатовѣ яблочка и рижъ зъ микдаловымъ молокомъ, а наконецъ наказала служници, щобы не забула принести єй для охолоды „фіялкового цукру“.

Той фіялковый цукоръ роблено изъ фіялкôвъ, збираныхъ зъ росою. На фунтъ фіялкового цвѣту давано фунтъ цукру и товчено разомъ въ мармуровôмъ моздѣри. Мѣшанину ту давано вôдтакъ до широкого слоика, завязувано и ставляно на сонце; пôзнѣйше черезъ додане соку цитринового закрашувано той цукоръ на червоно. Ще славнѣйшій бувъ фіялковый сирупъ; его роблять ще нинѣ въ цѣлой Греціи и въ декотрыхъ сторонахъ Нѣмеччины. На свѣжій фіялковый цвѣтъ наливають кипячои воды, а коли она постоить такъ 6 до 8 годинъ, вытискають той цвѣтъ черезъ полотно, грѣють воду и наливають нею свѣжій цвѣтъ. Такъ роблять чотири до пять разôвъ, а вôдтакъ додають до тои воды цукру и заварюють на сирупъ. Той сирупъ уважали давнѣйше за дуже добрый вротивъ кашлю, запаленя горла, кольокъ и т. д. Зъ фіялки роблено також фіялкове вино а навѣть уживано въ кухни за приправу до всѣлякихъ стравъ. Сморжѣ, дрôбно посѣканѣ и уваренѣ въ винѣ зъ микдаловымъ молокомъ, закрашувано фіялками. Роблено також кôлька родôвъ зупъ зъ фіялками. На султаньскôмъ дворѣ роблять ще нинѣ сорбетъ (шербетъ) зъ фіялкôвъ для турецкого цѣсаря.

Нашѣ братчики польнѣ уживають ся до нинѣ за лѣкъ. Зъ ихъ листя запарюєсь гербата, котру дають дѣтемъ пити противъ кошулѣ (рофіѣ), прищѣвъ на тѣлѣ и всѣлякихъ другихъ высыпокъ. Листє братчикôвъ въ бôльшôй скôлькости выкликує легке розвôльненє и блювоту. Такъ званый „фіялковый корѣнь“, котрый продають въ аптикахъ а котрый дає ся дѣтемъ, щобы они его глодали, и тымъ скорше проколювались имъ зубы, єсть властиво корѣнемъ зъ косытня фльорентійского и называєсь лишь длятого фіялковымъ, що має запахъ фіялковый.

Мѣжь пахнами займає пахно фіялкове одно изъ найперших мѣсць. Найлѣпше пахно фіялкове фабрикують въ Франціи, де въ полудневыхъ сторонахъ садять пахучѣ фіялки великими масами. Характеристичне для сего пахна єсть то, що его уживають по найбôльшôй части рознервованѣ женщины, котрѣ кажуть, що успокоюють ся, коли его понюхають и що ихъ перестає вôдъ него болѣти голова.

Тутъ може не вôдъ рѣчи буде згадати про два цѣкавѣ роды ростинъ, котрѣ стоять въ близкôй звязи зъ фіялками, а то про ладановець и ростины мясоѣднѣ. Ладановець єсть досыть высокій корчь, що росте на островѣ Крета коло Греціѣ. Зъ него збирають тамошнѣ монахи живицю звану „ладаномъ“, котрои уживають у насъ по церквахъ на кадило. Въ горячѣ днѣ, коли зъ того корча тече живиця, выходять монахи, прикладають ремѣнцѣ до галузокъ того корча, на котрѣ вôдтакъ патѣкає живиця; вечеромъ коли живиця на нихъ застигне, вôдривають они ремѣнцѣ и вôдлупують зъ нихъ бѣлявѣ грудки, котрѣ вôдтакъ продають яко ладанъ. Далеко цѣкавѣйшѣ суть мясоѣднѣ ростины и длятого розкажемо тутъ про нихъ трохи обширнѣйше.

Чи може бути, щобы яка ростина, якѣ звѣрѣ ѣло мясо? На перший погляд оно здаєсь, що то рѣчь не можлива, бо насамперéдъ у ростины нема анѣ рота зъ зубами, щобы она гризла мясо, анѣ жолудка, абы его травила, а вôдтакъ ростина прецѣ не ходить, абы собѣ шукати мяса, абы ловити звѣрину. А однакожь суть такѣ ростины, що ловлять собѣ звѣрину и ѣдять єѣ мясо. На що шукати далеко, коли навѣть у насъ суть такѣ ростины; они ростуть по найбôльшôй части по торфовищахъ. Коло Скольного н. пр., заразъ якъ лишь въѣздить ся до него зô Стрыя, єсть на лѣво гора, покрыта лѣсомъ, а на вершку тои горы єсть озеро, т. зв. Морске око. Вода въ тôмъ озерѣ сягає, кажуть, дуже глубоко, але она покрыта зъ верха грубою, мѣсцями и па повтора сяжня, верствою моху торфового, на котрôмъ ростуть навѣть ялички. Одного разу ходивъ я на то озеро и знайшовъ тамъ ро-

чивъ нагороду для витяза зъ мѣжь офіцирôвъ нѣмецкихъ а цѣсарь Вільгельмъ для витяза австрійского. Крôмъ того одержать: першій кôнь 20.000 марокъ, другій 10.000 марокъ, третій 6000, четвертый 4500, пятый 3500, шестый 2500 а семый 1500 марокъ. Крôмъ тыхъ нагородъ одержить кождый кôнь, що здоровъ прибуде до Берлина або до Вѣдня грошеву нагороду въ мѣру высоты зложеныхъ вкладокъ.

— Прогульку у всхôдну часть Галичины уряджуе 22 членôвъ „Бояна", рôвночасно якъ у захôднôй Галичинѣ буде артистична 16-ка давати концерты. Прогулька у всхôднôй Галичинѣ зачне ся 21 липня, а концерты будуть въ Любѣни 21 липня, Калуши 23, Трускавци 24, Дрогобычи 25, Стрыю 28, Золочевѣ 30, Тернополи 31 липня, въ Бродахъ 2 серпня, Сокали 4, Жовквѣ 7, дальше въ Станіславовѣ, Чортковѣ 11 серпня и Коломыи. Хоръ складаесь зъ 16-членôвъ; прочі то солісты и віолісты. Чистый дохôдъ зъ концертôвъ (звычайно зъ танцями) призначеный на памятникъ Т. Шевченка. У всѣхъ справахъ що до прогульки треба вôдноситись до провôдника прогульки п. Миколы Герасимовича, теперь у Львовѣ, ул. Коперника, ч. 36.

— Месть або сваволя. Въ послѣднôмъ тиждни мешканцѣ Черновець ходили мовь на прощу на улицю Кушнѣрску, щобы придивитись роботѣ невыслѣджевыхъ дотеперь „духôвъ". При тôй улици есть дôмъ Гайнбаха, де мешкае секретарь Дирекціѣ скарбу, п. Кочиньскій. Дня 29 м. м. надъ вечеромъ, посыпавъ ся наразъ градъ камѣня на вôкна того дому и потовкъ майже всѣ шибы. Вôдъ тои хвилѣ черезъ цѣлу нôчь и до полудня на другій день пановало таке бомбардоване и то такъ зручно, що не можна було спостерегти, зъ вôдки паде камѣне. Спроваджено поліцію, далѣ огневу сторожу, окружено цѣлу реальнôсть сильнымъ кордономъ: нѣчо не помагае. Що хвилѣ то зъ сеи то зъ тои стороны паде камѣнь на дахъ, въ вôкно, въ дверѣ, на подвôре, и нѣхто не знае, зъ вôдки летить. Зревідовано сусѣдни реальности, розôслано поліціянтôвъ по сусѣднихъ уличкахъ — дарма! Шукають духôвъ, а они все тымчасомъ мечуть камѣнцями на велику розпуку сторожѣ, а соткамъ людей на диво. По кôлькохъ днахъ таке бомбардоване повторило ся знову и тревало зъ малыми перервами цѣлу добу. Зъ реальности зробилась руина, бо що лишь можна було въ нѣй потовчи, то все потовчене и знищене. Льокаторы декотрі выпровадились зъ дому, а ті, що остали, входять и выходять зъ дому пôдъ парасолями. Догадують ся, що се такъ хтось мстить ся на п. Кочиньскôмъ. Подôбни пригоды лучались кôлька разôвъ у Вѣдни. Якось разъ почало такъ само падати камѣне на оденъ дôмъ тамошный. Слѣдили, хто се кидае и не могли выслѣдити. Пôдозрѣне впало на служницю и ѣй выповѣджено службу. Зъ того часу и наставъ спокôй въ камениці. За то въ тôмъ домѣ, де она стала на службу, почалась така сама історія. Тогды еѣ арештовано, и показалось, що справдѣ се она такъ „бавилась".

— Испытъ зрѣлости въ ц. к. IV. ґімназіи у Львовѣ зложили зъ вôдзначенемъ: Бжововскій Стан., Калищакъ Мартинъ, Піні Тадей, Сайфрідъ Артуръ, Стравгаль Вяч. и Тулліе Меч. Свѣдоцтво зрѣлости одержали: Тесликъ Авт., Діямандъ Сам., Дропйовскій Петро, Дибусь Авг., Еґертъ Ашеръ, Ґарґулиньскій Ом., Гофманъ Мавр., Каньскій Вол., Кельбиньскій Едм., Крахъ Адамъ, Кратохвиля Генрихъ, Льоренцъ Едв., Норсесовичъ Теодатъ, Писарскій Иванъ, Валигорскій Брон., Вікторъ Стеф., Захаріясевичъ Кароль и Ковловецкій Адамъ. Пятьохъ мае поправити оденъ предметъ по феріяхъ, одного репробовано на рôкъ, а одного на неозначеный часъ.

— Жертвы громôвъ. Пôдчасъ тучь, які навѣстили рôвні околицѣ Галичины въ червни с. р., погибло богато людей вôдъ громôвъ. Крôмъ згадуваныхъ нами случаѣвъ смерти убивъ грôмъ: въ повѣтѣ гусятиньскôмъ 1 особу, въ рудчаньскôмъ 1, въ ряшôвскôмъ 1, въ березôвкôмъ 1, въ грибôвскôмъ 1, въ дрогобицкôмъ 2, въ старомѣскôмъ 1 и въ ропчицкôмъ 1. Всѣ жертвы були зô стану селяньского.

— Образки зъ Россіѣ. Российскі ґазеты подають слѣдуючі два выпадки характеризуючі житє и вôдносины въ Россіи: Въ Кіевѣ заручилась була якась дѣвчина, донька бѣдныхъ людей зъ шевцемъ. Назначено день весѣля и все вже було добре. Въ той день зôбрались гостѣ и молода пара мала ити вже до церкви повѣнчати ся та не було ще лишь молодого, котрый пôшовъ на мѣсто дечого накупити. Гостѣ и молода чекають; чекають годину, чекають двѣ, а молодого якъ нема, такъ нема. Всѣхъ взяла злôсть и постановили, що молода мусить конче повѣнчати ся хочь бы зъ кимсь другимъ. Пригадали собѣ, що дѣвчина любила ся давнѣйше зъ якимсь столяремъ, але вôдтакъ посварила ся зъ нимъ и розôйшла ся. Посылають по того столяря; вôнъ приходить и каже що готовъ ставати пôдъ вѣнець; всѣ пôшли до церкви и вѣнчане вôдбуло ся. Коли вже молода пара вернула зъ церкви, приходить и швець, а коли видить, що стало ся, зачинае сварити ся и доходити свого права. Та немавъ вже коли, бо весѣльні гостѣ добре его оббили и выкинули зъ хаты. — Другій выпадокъ ставъ ся на Кавказѣ въ тифлискôй ґуберніи на стаціи Ново-Стеваки. Якъ разъ мавъ вôдходити поѣздъ до Потѣ, коли до ваґону другои клясы входить якійсь порядно одѣтый панокъ, але трохи пôдпитый. Въ однôй руцѣ держить вôнъ фляшку зъ горѣвкою а въ другôй чарку и зачинае частувати сидячихъ людей въ вагонѣ. Всѣ пьють, лишь якійсь оденъ подорожный не хоче пити. То такъ розлютило пяницю, що вôнъ кинувъ тому чоловѣкови фляшкою межи очи, а вôдтакъ ще добувъ ножа и кинувъ ся зъ нимъ на подорожного. Щастє, що той бувъ дужій и не давъ ся, выхопивъ нôжь вôдъ пяницѣ; той скочивъ вôдтакъ въ ваґона и поплѣвъ ся спокôйно дальше.

— Убійство. До Сторожинця на Буковинѣ прийшли дня 29 червня два подорожні зъ Темешвару. Другого дня пôшли они до недалекои Ропчи и замешкали въ приватнôмъ домѣ. Старшій зъ нихъ 68-лѣтній Маврикій Мевора пôшовъ до сусѣдного шинку на обѣдъ. А въ шинку були Прокôпъ Викованъ и его жѣнка. Коли старець зъѣвъ обѣдъ и вышовъ, то за нимъ удавъ ся и Викованъ зъ жѣнкою. Не зважаючи на множество людей вôнъ ударивъ Мевору друкомъ въ голову, а вôдтакъ при помочи жѣнки добивъ его. Мевора померъ въ тôй хвили, а Викованъ пôшовъ собѣ зъ жѣнкою спокôйно и нѣхто зъ людей его не ловивъ. Лишь якъ пыталисі ихъ чому такъ зробили, то убійники вôдповѣдали: „Бо намъ такъ подобалось". Они справдѣ не обрабували нещасного — и десь пропали, такъ що й жандармерія не може ихъ, вôднайти. Таке убійство при людяхъ и такі люде, що спокôйно дивились на убійство — то ще не видане нѣгде.

— Боротьба зъ медведемъ. Чого то вже люде нинѣ не придумують! Давнѣйше продукували ся въ циркахъ ѣздою на коняхъ, вôдтакъ введено до нихъ ученыхъ слонѣвъ, волôвъ, псôвъ, ба навѣть учені свинки, а теперь борють ся зъ медведями. Ото у Вѣдни въ цирку Буша боровъ ся оногды вѣденьскій силачь Яґендорферъ зъ медведемъ. Вôнъ заложивъ ся, що черезъ три вечеры повалить медведя, якъ треба чотири разы на землю. Розумѣе ся, що на таку дивовижу зôбрало ся въ цирку множество людей. Вывели молодого але здорового медведя, котрому пащеку завязано сильнымъ каганцемъ, а силачь закрывъ собѣ лице также якоюсь капузою, щобы еѣ медвѣдь не подеръ лабами. Станули отже до борбы. Медвѣдь гравъ ся зъ разу зъ силачемъ якъ кôтка зъ мышкою, а силачь хотѣвъ конче взяти его якъ чоловѣка „попôдъ силы" и кинути нимъ на землю. Коли медвѣдь побачивъ, що то не на жарты, набравъ и собѣ охоты — взялись оба попôдъ силы и такъ важились довго, бо оденъ другого не мôгъ повалити. Медвѣдь вже бувъ розсердивъ ся и выставивъ зубы, але, розумѣесь, не мôгъ нѣчого вдѣяти. Въ тôй хвили силачь вхопивъ медведя и кинувъ нимъ на землю, але лишь на хвильку; вôнъ схопивъ ся и самъ вже взявъ ся знову до силача ще зъ бôльшою охотою и очевидно хотѣвъ его повалити. Важились знову, ажь оба попадали на землю. Розумѣе ся, що силачь ще не выгравъ закладу, бо мусить чотири разы повалити медведя.

стинку, звану росичкою, котрои листки порослі, особливо доокола берегами, довгими волосками, а на каждôмъ волоску есть маленька баньочка, що выглядае такъ, якъ бы капля росы — вôдъ того то и цѣла ростинка зве ся росичкою. Якъ же я здивувавъ ся а заразомъ и зрадувавъ ся, коли знайшовъ одну таку росичку, котрои листокъ державъ зловлену муху. Отъ бачите, та росичка не ходила по муху, але муха сама до неи прийшла и она еѣ зловила, щобы еѣ вôдтакъ зъѣсти. Якъ же ловить росичка мухи и якъ ихъ ѣсть?

Листки росички порослі, якъ вже сказано, довгими волосками, що мають ще на конци круглі баньочки; ті волоски мають въ собѣ червонавый сокъ. Коли прилѣзе якась комашка и доторкне ся хочь бы одного зъ тыхъ волоскôвъ, то заразъ липне до него и зачинае собою трѣпати, бо хотѣла бы увôльнити ся. Тымчасомъ она доторкае ся и другихъ волоскôвъ, а ті хилять ся до неи прилипають и держать ще лѣпше. Въ пôвъ годины по тôмъ зачинають ті волоски ба й цѣлый листокъ корчитись и замыкають н. пр. муху зовсѣмъ въ собѣ. Такъ держать они ту муху 8 до 12 годинъ, а вôдтакъ зачинають выпускати зъ себе сокъ, котрый подôбно якъ жолудковый сокъ (пепсина) въ чоловѣцѣ, розпускае всѣ мягкі части мухи, а лишае лишь тверді, нѣбы то кости. Ті розпущені мягкі части втягае листокъ въ себе и живить ними цѣлу росичку. Такъ то, бачите, ѣсть ростина мясо. Ще дивнѣйша рѣчь, що така ростинка змѣркуе, чи зловила мясо для себе чи нѣ. Коли на еѣ листокъ дôстане ся щось такого, що не мае мяса, то листокъ стулюе ся также, але по короткôмъ часѣ знову отвирае ся; коли же впаде товста мушка, то листокъ держить еѣ и кôлька днѣвъ, доки ажь еѣ зовсѣмъ не зъѣсть.

Ще красше видко то на американьскôй мухоловцѣ, котрои листки, порослі волосками по краяхъ, мають ще на серединѣ по три дуже дразливі волоски; листки ті заразъ замыкають ся якъ двѣ долонѣ и держать кожду комашку або кусникъ мяса 8 до 9 днѣвъ, доки ажь не зъѣдять. Колижь имъ кинути кусникъ дерева або камѣнчикъ, то они вправдѣ заразъ его зловлять, але й заразъ отвирають ся. На листкахъ мухоловки суть дуже маленькі наростки подôбні до мѣхурцѣвъ, котрі выпускають зъ себе сокъ, що травить комашку.

Дуже красно представляесь друга мясоѣдна ростинка, збанятникъ, що росте въ Азіи, особливо на островахъ Борнео и Суматра. Представте собѣ корчикъ зъ листками подôбными трохи до нашои кукурудзяпои шумилины. Зъ конця тыхъ листкôвъ звисае збанятко зовсѣмъ таке, якъ бувають иподѣ порцеляновѣ людьки на довгôмъ гнучкôмъ цыбусѣ. То збанятко мае ще й накрывку, котра стоить до горы пôднесена. Въ серединѣ того збанятка суть волоски, обернені кôнцями въ долину, и оно пускае зъ себе воду; коли до него залѣзе якась комашка, то вже не може зъ него выдобути ся, лишь паде въ долину и топить ся въ водѣ, котра зъ неи вытягае соки и живить ними ростину. Ті збанятка бувають въ декотрыхъ родахъ и на пôвъ метра довгі, а накрывочка на нихъ есть на то, щобы дощь до нихъ падавъ. Наконець мусимо ще згадати, що въ новѣйшихъ часахъ показало ся, що и нашъ лусковецъ, ростина галапасна, котра тягне соки зъ корѣня букôвъ и лѣщинъ, живить ся также комахами, есть отже мясоѣдна.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 7 липня. Супротивъ появившихъ ся вѣстей въ берлиньскихъ ґазетахъ зъ нагоды перенесеня нѣмецкого посла зъ Константинополя, що й австрійскій посолъ Калісъ мае бути въ жовтню перенесеный, константуе Fremdenblatt, що тутъ въ мѣродайныхъ кругахъ о тôмъ перенесеню нѣчого не знають.

Монахôвъ 7 липня. Є. Вел. Цѣсарь выѣхавъ вчера о 8 год. 35 мінутъ зъ Теґернзе до Ишля.

Лондонъ 7 липня. Доси выбрано 123 консерватистôвъ, 19 уніоністôвъ, 97 ґлядстоністôвъ и 4 антіпарнелістôвъ.

Бѣлградъ 7 липня. Король Александеръ выѣде дня 9 с. м. черезъ Вѣдень до Емсъ. Зъ нимъ поѣде оденъ міністеръ и два адъютанты.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

7 липня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшеница	8 90—9 10	10·25 10 80	10·15 10·75	10·—10·75
Жито	7.80—8·30	8 90 9·20	8 80 9·25	8.25 8·50
Ячмѣнь	6·25—7·—	6·——7 25	6·——7 05	6·——7·40
Овесъ	6 80—7·50	6·50—7·15	6·25—7·—	6·70—7·—
Горохъ	6 50 8 75	6·— 7·—	6·— 11·—	6·80 10·—
Выка	4·50 5·—	—·——·—	—·——·—	6·— 6 20
Рѣпакъ	9.50—9·75	11·—12.50	10·90 12·40	11·—11·75
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	40·—50·—	48·—64·—	45·—65·—	50·—67·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	54·—72·—
Оковита	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ також для „Ґазеты Львôвскои“ принимає лишь „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Експедиція мѣсцева

НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Кароля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ також для „Ґазеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.